2014-11-10

TJÄNSTESKRIVELSE KFKS 2014/951-718

.

Kommunstyrelsen

Uppsägning av avtal om kommunalt anställd personal inom föräldrakooperativ

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att säga upp avtal om kommunalt anställd personal inom föräldrakooperativen Barkbåten (organisationsnummer 814000-0913), Blåbäret (organisationsnummer 802475-5731), Duvan (organisationsnummer 814000-8098), Humlan (organisationsnummer 814000-6852), Lyckolunden (organisationsnummer 716421-4053), Ormingesnoken (organisationsnummer 769611-7840) samt Ättiksfabriken (Regnbågen) (organisationsnummer 769600-4600).

Kommunstyrelsen bemyndigar produktionsdirektören inom Välfärd skola att genomföra uppsägning av avtal med berörda föräldrakooperativ. Senast den 1 juli 2015 ska det kommunala arbetsgivaransvaret övergått till respektive kooperativ.

Sammanfattning

I syfte att möta en ökad efterfrågan av barnomsorg och för att främja föräldrasamverkan ingick kommunen under 1980- och 1990-talen avtal med fristående föräldrakooperativ om att bemanna kooperativen med kommunalt anställd personal. Idag har kommunen avtal om arbetsgivaransvar för sju kooperativ.

Dagens förutsättningar ser något annorlunda ut. Med den nya skollagen är det i princip en förutsättning för att förskolechefen och kooperativet som huvudman ska kunna ta sitt ansvar för verksamheten, att den har arbetsgivaransvaret för personalen. Välfärd skola föreslår att kommunen ska sätta upp avtalen om bemanning. Föräldrakooperativens styrelser får därmed arbetsgivaransvar för sin personal.

Ärendet

Bakgrund

I syfte att möta en ökad efterfrågan av barnomsorg samt för att främja föräldrasamverkan ingick kommunen under 1980-och 1990-talet avtal med fristående föräldrakooperativ om bemanning med kommunalt anställd personal. Genom att tillhandahålla personal för föräldrakooperativen möjliggjorde kommunen etableringar av fler alternativ till barnomsorg då efterfrågan ökade stort. Antalet föräldrakooperativ med kommunalt anställd personal har skiftat en del under årens lopp då en del kooperativ har tillkommit och en del lagt ned sin verksamhet. I dagsläget har kommunen avtal om arbetsgivaransvar för sju kooperativ; Barkbåten, Blåbäret, Duvan, Humlan, Lyckolunden, Ormingesnoken samt Ättiksfabriken (Regnbågen). Avtalen har ingåtts mellan Förskola, Fritids och Skola (Välfärd skola) och ordförande i respektive styrelse. Avtalen har en uppsägningstid på sex månader.

Generellt om föräldrakooperativ som driftsform

Föräldrakooperativ är bildade som ekonomiska föreningar eller ideella föreningar. I en förening är styrelsen i föreningen ansvarig för den verksamhet som föreningen bedriver. Föräldrakooperativens styrelse är huvudman enligt 2 kap. 8 § skollagen. Som huvudman enligt skollagen ansvarar styrelsen bland annat för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen. Styrelsen har ansvar för den totala driften av verksamheten, det vill säga bland annat ansvar för att verksamhetens mål och inriktning överensstämmer med gällande lagar och föreskrifter för förskoleverksamheten och att reglerna för förskolescheck följs, ansvar för verksamhetens ekonomi, arbetsgivaransvar och ansvar för att verksamhetens lokaler uppfyller krav på underhåll, säkerhet och arbetsmiljö enligt gällande normer, lagar och föreskrifter.

Välfärds skolas arbetsgivaransvar enligt avtal

Genom att kommunen och föräldrakooperativen ingått avtal om att kommunen har arbetsgivaransvar för personalen inom kooperativet har kommunen bland annat har ansvar för rekrytering, tillsättning, lönesättning, kompetensutveckling, arbetsmiljö, rehabilitering, omplacering och övriga arbetsrättsliga frågor.

Vid den månatliga utbetalningen av kommunens bidrag (checkbelopp) till föräldrakooperativen görs avdrag för personalkostnaderna samt avdrag på 3,5 % av checkbeloppet. Föräldrakooperativets kostnader för personalen omfattar bruttolön, semesterlönetillägg och arbetsgivaravgifter. Kommunen tillhandahåller personal i enlighet med den dimensionering som föräldrakooperativet angett.

Antal barn och medarbetare inom föräldrakooperativ med kommunalt anställd personal (per den 6 oktober 2014)

	Barkbåten	Blåbäret	Duvan	Humlan	Lycko-	Ättiks-	Orminge-
					lunden	fabriken	snoken
						(Regnbågen)	
Antal	33	13	16	20	15	42	12
barn							
Antal	7	4	4	5	5	8	3
med-							
arbetare							

Antal barn cirka 150 Antal medarbetare (tillsvidare anställda) cirka 30

Välfärds skolas bedömning

Nya förutsättningar utifrån lagstiftning och kommunens organisation

Systemet med kommunalt arbetsgivaransvar för föräldrakooperativ är idag svårt att synkronisera med hur skollagen definierar huvudmannens (kooperativets styrelse) och förskolechefens ansvar.

I 2010 års skollag tydliggörs förskolechefens ansvar för sin inre organisation. Förskolechefen har ansvar för det systematiska kvalitetsarbetet, formerna för barns inflytande, föräldramedverkan samt kompetensutveckling för personalen. Enligt läroplanen för förskolan har förskolechefen, som pedagogisk ledare och chef för förskollärare, barnskötare och övrig personal vid förskolan, det övergripande ansvaret för att verksamheten bedrivs i enlighet med de nationella målen i läroplanen och uppdraget i dess helhet.

Utifrån skollagen har huvudmannen för förskolan ansvar för att se till att personalen i förskolan ges möjligheter till kompetensutveckling. Huvudmannen ska även se till att förskollärare och annan personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för förskolan. Delar av huvudmannens ansvar kan delegeras till förskolechef men huvudmannen behåller alltid det yttersta ansvaret. För att en förskolechef och dess huvudman ska kunna utöva ansvar enligt skollagen måste det förutsätta att arbetsgivaransvaret ligger hos huvudmannen. En huvudman som inte innehar arbetsgivaransvar riskerar att inte kunna efterleva skollagens bestämmelser då de inte har

full rådighet över den personal som arbetar under skollagen och enligt läroplanen för förskolan.

Det är också svårt att få kommunens styrmodell med en genom kundval konkurrensutsatt kommunal produktion att fungera ihop med att kommunen har arbetsgivaransvar för personal hos en annan huvudman. Välfärd skola har en tydlig organisation som driver skolor och förskolor i en kommunal koncernform med ett delegerat ansvar till rektorer och förskolechefer. Detta sker i enlighet med en kommunens styrprincip om ett delegerat ansvar och befogenheter. Styrprincipen innebär att de kommunala verksamheterna har stort utrymme att själva besluta hur verksamheten ska utformas.

Föräldrakooperativens framtida förutsättningar

Om kommunen säger upp avtalen med föräldrakooperativen tar styrelsen, efter att uppsägningstiden om sex månader löpt ut, över arbetsgivaransvaret för personal inom kooperativen. Den personal som redan arbetar på föräldrakooperativen kan av kooperativens styrelser erbjudas fortsatt anställning. Medarbetarna kan också välja att kvarstå i anställning inom kommunen. Uppsägningen av avtalen bör anpassas efter föräldrakooperativens individuella behov så att dessa har möjlighet att göra de omställningar som en uppsägning av avtal medför. Senast den 1 juli 2015 ska det kommunala arbetsgivaransvaret övergått till respektive kooperativ.

Kommunikationsplan

Välfärd skola har upprättat en kommunikationsplan i relation till berörda grupper det vill säga styrelseordförande i föräldrakooperativen, förskolechefer, medarbetare, och fackliga företrädare. I den framtagna kommunikationsplanen finns beslutad tidplan enligt följande:

1.	2 oktober 2015	Information till förskolecheferna för föräldrakooperativen			
2.	7 oktober	Information till fackliga organisationer på			
		kommunstyrelsens samverkanskommitté (SAMK)			
3.	13 oktober	Möte med samtliga förskolechefer.			
4.	vecka 43	Enskilda samtal med samtliga förskolechefer.			
5.	11 november	Information ges till fackliga organisationer på SAMK.			
6.	25 november	Facklig förhandling.			
7.	1 december	Informationsmöte med ordförandena i respektive styrelse.			
8.	2 december	Informationsmöte för medarbetare. Fackliga företrädare			
		medverkar.			
9.	2 december	Ärendet behandlas på kommunstyrelsens verksamhetsutskott.			
10.	5 december	Avstämningsmöte med förskolechefer.			
11.	15 december	Kommunstyrelsen fattar beslut i ärendet.			
12.	12. Formell uppsägning av avtalet skickas till respektive styrelse				
13.	16 mars 2015	Sista dag för medarbetare att lämna in blankett om val av			
		fortsatt arbetsgivare.			

Ekonomiska konsekvenser

Om berörd personal beslutar att stanna kvar inom kommunens organisation kan omställningskostnader uppstå. I dagsläget går det inte att göra några beräkningar på omställningskostnaderna då antalet personal som eventuellt kvarstår inom kommunen inte är känt.

Barnperspektivet

Förslaget medför att föräldrakooperativens driftsform renodlas, vilket medför att styrelsen för de berörda kooperativen får ett helhetsansvar som huvudman enligt skollagen. Föräldrarna och indirekt barnen på kooperativen får ett samlat inflytande över verksamheten, vilket kan antas påverka barnens vardag, lärande och utveckling inom förskolan positivt.

Bilagor

- Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Barkbåten den 2 december 2005
- 2. Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Blåbäret den 2 december 2005
- 3. Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Duvan den 2 december 2005
- 4. Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Humlan den 2 december 2005
- Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Lyckolunden den 2 december 2005
- 6. Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Ormingesnoken den 6 december 2005
- 7. Avtal mellan Nacka kommun och föräldrakooperativet Regnbågen (benämns idag Ättiksfabriken) den 2 december 2005

Einar Fransson Produktionsdirektör Välfärd skola

Gunilla Schött Biträdande produktionsdirektör Välfärd skola